

Apvienotās lietas C-453/02 un C-462/02

Finanzamt Gladbeck

pret

Edith Linneweber un Finanzamt Herne-West pret Savvas Akritidis

(Bundesfinanzhof līgumi sniegt prejudiciālu nolikumu)

Sestā PVN direktīva – Azartspēļu atbrīvojums no nodokļa – Nosacījumu un ierobežojumu noteikšana atbrīvojumam no nodokļa – Azartspēļu, kas tiek organizētas ārpus publiskajiem kazino, aplikšana ar nodokli – Nodokļu neitralitātes principa ieviešana – 13. panta B daļas f) apakšpunkts – Tieša iedarbība

Enerģētiskā Kristīnes Štiksas-Haklas [*Christine Stix-Hackl*] secinājumi, sniegti 2004. gada 8. jūlijā

Tiesas spriedums (otrā palāta) 2005. gada 17. februārī

Sprieduma kopsavilkums

1. *Noteikumi par nodokļiem – Tiesību aktu saskaņošana – Apgrozījuma nodokļi – Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma – Sestajā direktīvā paredzētie atbrīvojumi no nodokļa – Azartspēļu atbrīvojums no nodokļa – Valsts tiesību akti, kas izslēdz no nodokļu atbrīvojuma azartspēļu organizēšanu, ko veic komersanti, kas nav licencētu publisko kazino apsaimniekotāji – Nepieļaujamība – Iespēja indivīdiem atsaukties uz attiecīgo noteikumu valsts tiesi*

(Padomes Direktīvas 77/388 13. panta B daļas f) apakšpunkts)

2. *Prejudiciālie jautājumi – Interpretācija – Spriedumu, ar kuriem sniegta interpretācija, iedarbība laikā – Atpakaļejošs spēks – Tiesas noteiktās robežas – Sprieduma radīto finansiālo seku nozīme attiecīgajai dalībvalstij – Neizšķirošs kritērijs*

(EKL 234. pants)

1. Sestās direktīvas 77/388 13. panta B daļas f) apakšpunkts, no kura izriet, ka azartspēļu principā ir atbrīvotas no pievienotās vērtības nodokļa, bet dalībvalstis tomēr saglabā kompetenci noteikt šā izņēmuma nosacījumus un ierobežojumus, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas iestājas pret tādām valsts tiesību aktiem, kuri nosaka, ka no PVN tiek atbrīvota azartspēļu un spēļu iekārtošana, ja tā notiek licencētos publiskos kazino, bet vienlaikus tādā pašā spēļu organizēšana, ko veic citi komersanti, kas nav kazino, nesāņem nodokļu atbrīvojumu.

Realizējot savu kompetenci, ko atzīst attiecīgais noteikums, dalībvalstīm ir jāieviešo nodokļu neitralitātes princips un tās nevar juridiski korekti padarīt šā atbrīvojuma no nodokļa piešķiršanu atkarīgu no konkrēto spēļu vai iekārtošanu organizētāja identitātes.

Turklāt iepriekš minētajam noteikumam ir tieša iedarbība tādēļ ziņā, ka azartspēļu vai spēļu iekārtošanu organizētājs var atsaukties uz to valsts tiesi, lai nepieļautu valsts tiesību normu piemērošanu, kas nav saderīga ar šo noteikumu. Ja nosacījumi vai ierobežojumi, ko dalībvalsts nosaka attiecībā uz azartspēļu atbrīvošanu no nodokļa, ir pretrunā ar nodokļu neitralitātes

principu, š? dal?bvalsts nevar pamatoties uz š?diem nosac?jumiem vai ierobežojumiem, lai atteiktu š?du sp??u organiz?t?jam atbr?vošanu no nodok?a, ko vi?š var le?it?mi piepras?t saska?? ar Sesto direkt?vu.

(sal. ar 23., 24., 29., 30., 37. un 38. punktu un rezolut?v?s da?as pirmo un otro punktu)

2. Tikai iz??muma gad?jumos, piem?rojot visp?r?jo tiesisk?s droš?bas principu, kas ir inherent? Kopienas ties?bu sist?m?, Tiesa var nolemt ierobežot ikvienas attiec?g?s personas iesp?jas atsaukties uz interpret?to noteikumu, lai apšaub?tu labtic?gi izveidotas tiesisk?s attiec?bas. Šaj? zi?? finansi?la rakstura sekas, ko dal?bvalstij var?tu rad?t prejudici?lais nol?mums, pašas par sevi neattaisno š?da nol?muma iedarb?bas ierobežošanu laik?.

(sal. ar 42. un 44. punktu)

TIESAS SPRIEDUMS (otr? pal?ta)

2005. gada 17. febru?r? (*)

Sest? PVN direkt?va – Azartsp??u atbr?vojums no nodok?a – Nosac?jumu un ierobežojumu noteikšana atbr?vojumam no nodok?a – Azartsp??u, kas tiek organiz?tas ?rpus publiskajiem kazino, aplikšana ar nodokli – Nodok?u neitralit?tes principa iev?rošana – 13. panta B da?as f) apakšpunkts – Tieša iedarb?ba

Apvienot?s lietas C?453/02 un C?462/02

par l?gumiem sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Bundesfinanzhof* (V?cija) iesniedza ar l?mumiem, kas pie?emti 2002. gada 6. novembr? un kas Ties? re?istr?ti attiec?gi 2002. gada 13. un 23. decembr?, tiesved?b?s

Finanzamt Gladbeck

pret

Edith Linneweber (C?453/02)

un

Finanzamt Herne-West

pret

Savvas Akritidis (C?462/02).

TIESA (otr? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši K. Gulmans [*C. Gulmann*] un R. Šintgens [*R. Schintgen*] (referents),

enerģadlvokte K. Štiksa-Hakla [C. Stix-Hackl],

sekretre M. F. Kont [M. F. Contet], galven administratore,

emot vrt rakstveida procesu un tiesas sdi 2004. gada 26. maij,

emot vrt apsvrumus, ko sniedza:

– Linnevberes [Linneweber] kundzes vrd – M. Netesheims [M. Nettesheim], *Rechtsanwalt*,

– Vcijas valdbas vrd – V. D. Plesings [W. D. Plessing], prstvis, kam paldz D. Zelnars [D. Sellner], *Rechtsanwalt*,

– Eiropas Kopien Komisijas vrd – E. Traversa [E. Traversa] un K. Gross [K. Gross], prstvji, kam paldz A. Bolke [A. Böhlke], *Rechtsanwalt*,

noklausjusies enerģadlvoktes secinjumus tiesas sd 2004. gada 8. jlij,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lgumi sniegt prejudiciālu nolmumu ir par to, k interprett 13. panta B daas f) apakšpunktu Padomes 1977. gada 17. maija Sestaj direktv 77/388/EEK par to, k saskaojami dalbvalstu tiesbu akti par apgrozjuma nodokiem – Kopja pievienots vrtbas nodokū sistma: vienota aprinu bze (OV L 145, 1. lpp., turpmk tekst – “Sest direktva”).

2 Šie lgumi sniegt prejudiciālu nolmumu tika izteikti tiesvedb starp, pirmkt, *Finanzamt Gladbeck* (Gladbekas lemmumu dienests) un Linnevberes kundzi k vien go vias vra, kas miris 1999. gad, mantinieci un, otrkt, starp *Finanzamt Herne-West* (Hernvestas lemmumu dienests) un Akritida [Akritidis] kungu par pievienots vrtbas nodokā (turpmk tekst – “PVN”) maksšanu par ienkumiem no azartspīm.

Atbilstošs tiesbu normas

Kopien tiesiskais reguljums

3 Sests direktvas 2. pants, kas veido II sadaū ar nosaukumu “Darbbas joma”, nosaka:

“Pievienots vrtbas nodoklis jmaks:

1. Par preu piegdi vai pakalpojumu sniegšanu, ko par atl dzbu attiecgs valsts teritorij veicis nodokū maks tjs, kas k tds rkojas.

[..]”

4 Saska ar Sests direktvas 13. panta B daas f) apakšpunktu dalbvalstis atbrvo no PVN:

“[D]erbas, loterijas un citus azartspu veidus, uz kuriem attiecas noteikumi un ierobežojumi [ievrojot nosacjumus un ierobežojumus], ko noteikusi katra dalbvalsts.”

Valsts tiesiskais reguljums

5 *Umsatzsteuergesetz 1993* (1993. gada likums par apgrozījuma nodokli, *BGBI. 1993 I*, 565. lpp., turpmāk tekstā – “*UStG*”) 1. panta 1. punkts noteic, ka PVN ir jāmaksā par darbībām, ko uzņēmums peļņas nolūkā savas uzņēmējdarbības ietvaros ir veicis valsts teritorijā.

6 Saskaņā ar *UStG* 4. panta 9. punkta b) apakšpunktu no PVN tiek atbrīvoti apgrozījums, uz kuru attiecas derība un loteriju likums, un licencēto publisko kazino apgrozījums, kas rodas no šo kazino apsaimniekošanas.

Pamata prāvās un prejudiciālās jautājumi

Lieta C-453/02

7 Linneverbēres kundze ir viengrīga sava vāra, kas miris 1999. gadā, mantiniece. Viņas vārs bija saimnieciskās administrāciju atbaidītu pret samaksu nodot sabiedrības lietošanā spēkā automātus un izklaides iekārtas kafejnīcās un spēļu salonos, kuri viņam piederēja. Ienākumus no šo iekārtu ekspluatācijas 1997. un 1998. gadā Linneverbēres kundze un viņas vārs deklarēja kā neapliekamus ar PVN, jo ienākumi no šo spēļu automātu ekspluatācijas, ko veic licencētie kazino, ir atbrīvoti no šā nodokļa.

8 *Finanzamt Gladbeck* uzskatīja, ka minētie ienākumi nebija atbrīvoti no nodokļa saskaņā ar *UStG* 4. panta 9. punktu, jo šie ienākumi netika piemēroti ar derību nodokli, zirgu skriešanās sacīkšu nodokli vai loteriju nodokli un šie ienākumi netika gūti no licencētu publisko kazino ekspluatācijas.

9 Iztiesājot prāvu, *Finanzgericht Münster* (Minsteres Finanšu tiesa) (Vācija) apmierināja Linneverbēres kundzes celto prasību uz to pamata, ka pēc analoģijas ar Tiesas 1998. gada 11. jūnija spriedumu lietā C-283/95 *Fischer* (*Recueil*, I-3369. lpp.) ienākumi no minētajiem spēļu automātiem ir jāatbrīvo no PVN saskaņā ar Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunktu. Šā sprieduma 28. punktā Tiesa nosprieda, ka nodokļu neitralitātes princips iestājas pret likumgu un nelikumgu darījumu diferencēšanu PVN piemērošanas jomā.

10 Lai pamatotu savu prasību kasācijas “*Revision*” kārtībā, kas tika iesniegta *Bundesfinanzhof* (Federālā Finanšu tiesa), *Finanzamt Gladbeck* apgalvoja, ka likmes un laimēšanas iespējas ir daudz lielākas iekārtās, kas ir uzstādītas kazino, nekā iekārtās, kas tiek ekspluatētas ārpus kazino. Attiecīgi, pretī *Finanzgericht Münster* apgalvotajam, nepastāvja konkurence starp šo divu veidu iekārtām.

11 Uzskatot, ka izskatāmās prasības atrisināšanai ir nepieciešama Sestās direktīvas interpretācija, *Bundesfinanzhof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādas prejudiciālas jautājumus:

“1) Vai Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi [...], ka tas aizliedz dalībvalstij piemērot vārtības nodokli azartspēļu vai naudas spēļu organizēšanu, ja šīs pašas spēles, ko organizē licencētie kazino, ir atbrīvotas no šā nodokļa?

2) Vai Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunkts aizliedz dalībvalstij piemērot spēļu automātu izmantošanu ar pievienotās vārtības nodokli tikai tādā gadījumā, ja spēļu automātu izmantošana licencētiem publiskiem kazino ir atbrīvota no šā nodokļa, vai arī papildus ir jākonstatē, ka ārpus licencētiem kazino izmantotie automāti būtiskos aspektos, piemēram, maksimālo likmju un maksimālo vinnestu aspektā, ir salīdzināmi ar spēļu automātiem, kas tiek izmantoti kazino?

3) Vai iek?rtu uzst?d?t?js var atsaukties uz atbr?vojumu, kas ir noteikts Sest?s direkt?vas 77/388/EEK 13. panta B da?as f) apakšpunkt??

Lieta C?462/02

12 K? izriet no lietas materi?liem, ko iesniedz?jtiesa iesniedza Ties?, Akritida kungs no 1987. gada l?dz 1991. gadam ekspluat?ja azartsp??u salonu Herneikel? [*Herne-Eicke*] (V?cija). Vi?š organiz?ja ruletes un k?ršu sp?les. Atbilstoši vi?a r?c?b? esošajai at?aujai š?s sp?les bija j?organiz?, iev?rojot kompetento iest?žu izsniegt?s at?aujas (*“Unbedenklichkeitsbescheinigung”*) noteikumus.

13 No 1989. gada l?dz 1991. gadam Akritida kungs neiev?roja kompetento iest?žu paredz?tos noteikumus ne attiec?b? uz ruletes sp?l?m, ne ar? attiec?b? uz k?ršu sp?l?m. Cita starp?, vi?š neizmantoja sp??u tabulu, neiev?roja likmju maksim?l?s summas un nere?istr?ja apgroz?jumu, kas rad?s no min?to sp??u organiz?šanas.

14 *Finanzamt Herne-West* nov?rt?ja š? perioda apgroz?jumu, ?emot v?r? nelikum?gos ien?kumus no ruletes un k?ršu sp??u organiz?šanas. ?emot v?r? Akritida kunga s?dz?bu un iepriekš min?to spriedumu liet? *Fischer*, *Finanzamt Herne-West* atteic?s aplik?t ar PVN ien?kumus no ruletes sp?les. Tom?r t? nol?ma uzskat?t nelikum?gi organiz?t?s k?ršu sp?les par t?d?m, kas aplikamas ar nodokli, un noteica fiks?tu likmi proporcion?li apgroz?jumam no šo sp??u r?košanas.

15 Akritida kungs iesniedza pras?bu pret šo l?mumu *Finanzgericht Münster*. Š? tiesa nosprieda, ka saska?? ar principiem, ko Tiesa ir izkl?st?jusi iepriekš min?taj? *Fischer* spriedum?, attiec?g? k?ršu sp?le saska?? ar Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as f) apakšpunktu ir j?atbr?vo no PVN. T? ar? uzskat?ja, ka Akritida kungs var?ja tieši atsaukties uz šo noteikumu valsts ties?s. Nebija nek?da iemesla ierobežot principu, ko Tiesa noteikusi šaj? spriedum?, to piem?rojot tikai attiec?b? uz ruletes sp?li.

16 Lai pamatotu savu pras?bu kas?cijas *“Revision”* k?rt?b?, kas tika iesniegta *Bundesfinanzhof*, *Finanzamt Herne-West* nor?d?ja, ka principi, uz kuriem atsauc?s *Finanzgericht Münster*, šaj? liet? p?c analo?ijas nav piem?rojami k?ršu sp?lei. Atš?ir?b? no konkr?t?s sp?les, liet?, kur? tika pasludin?ts *Fischer* spriedums, nepast?v?ja konkurence starp k?ršu sp?l?m, ko organiz?ja Akritida kungs, un kazino organiz?t?m k?ršu sp?l?m, jo š?s sp?les nebija piln?b? sal?dzin?mas. Akritida kungs savuk?rt apgalvo, ka k?ršu sp?le, kas tika sp?l?ta vi?a iest?d?s, ir sal?dzin?ma ar sp?li *“Black Jack”*, kas tika sp?l?ta licenc?tajos publiskajos kazino.

17 Uzskatot, ka izskat?m?s pr?vas atrisin?šanai ir nepieciešama Sest?s direkt?vas interpret?cija, *Bundesfinanzhof* nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?dus prejudici?lus jaut?jumus:

“1) Vai Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as f) apakšpunkts aizliedz dal?bvalstij aplik?t k?ršu sp??u organiz?šanu ar pievienot?s v?rt?bas nodokli, ja k?ršu sp??u organiz?šana, ko veic licenc?ts publisks kazino, ir atbr?vota no š? nodok?a, vai ar? papildus ir j?konstat?, ka ?rpus licenc?tiem kazino organiz?tas k?ršu sp?les b?tiskos aspektos, piem?ram, attiec?b? uz maksim?laj?m likm?m un maksim?lajiem vinnestiem, ir sal?dzin?mas ar kazino organiz?t?m k?ršu sp?l?m?

2) Vai organiz?t?js var atsaukties uz atbr?vojumu, kas ir noteikts Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as f) apakšpunkt? [..]?”

18 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2003. gada 6. februāra rīkojumu lietas C-453/02 un C-462/02 tika apvienotas rakstveida, mutvārdu procesā un galīgā sprieduma pieņemšanai.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu lietā C-453/02

19 Sākotnēji ir jāatgādina, ka, pirmkārt, *UStG* 4. panta 9. punkta b) apakšpunkts atbilstoši PVN apgrozījumam, ko licencētajiem publiskajiem kazino rada azartspēļu vai spēļu automātu ekspluatācija, nedefinjot šo spēļu un spēļu automātu organizēšanas un ekspluatācijas veidu vai noteikumus.

20 Otrkārt, kā *Bundesfinanzhof* precizēja savā lēmumā par prejudiciālo jautājumu uzdošanu, ir jākonstatē, ka licencētiem publiskajiem kazino nav noteikti nekādi ierobežojumi attiecībā uz spēlēm un spēļu automātiem, ko tie var ekspluatēt.

21 Tādējādi pamata lietā apskatītās azartspēles un spēļu automāti neatkarīgi no to organizēšanas veida licencētie publiskie kazino var organizēt, neapliekot ar PVN apgrozījumu, kas tiem rodas šo spēļu organizēšanas rezultātā.

22 Šādos apstākļos pirmais jautājums lietā C-453/02 būtu jāsaprot kā tāds, kas ir uzdots, lai pārliecinātos, vai Sestās direktivas 13. panta B daļas f) apakšpunkts būtu jāinterpretē tādējādi, ka tas iestājas pret tādām valsts tiesību aktiem, kuri noteic, ka azartspēļu un spēļu automātu organizēšana ir atbilstoši PVN, ja tie tiek īstenoti licencētos publiskos kazino, bet pati šā ekspluatācija nav atbilstoši PVN, ja to veic citi komersanti, kas nav kazino apsaimniekotāji.

23 Lai atbildētu uz pārformulēto jautājumu, ir jāatgādina – no Sestās direktivas 13. panta B daļas f) apakšpunkta izriet, ka azartspēles principā ir atbilstošas PVN, bet daļēji bīstams tomēr saglabāt kompetenci noteikt šā izņēmuma nosacījumus un ierobežojumus (iepriekš minētais spriedums lietā *Fischer*, 25. punkts).

24 Tomēr, realizējot šo kompetenci, daļēji bīstamā ir jāievēro nodokļu neitralitātes princips. Saskaņā ar Tiesas judikatūru šis princips iestājas pret atšķirīgu attieksmi PVN piemērošanai līdzīgām precēm un pakalpojumiem, kas savstarpēji konkurē, un līdz ar to šā precēm vai pakalpojumiem ir jāpiemēro vienāds nodoklis (skat. it īpaši Tiesas 2001. gada 11. oktobra spriedumu lietā C-267/99 *Adam*, *Recueil*, I-7467. lpp., 36. punkts, un Tiesas 2003. gada 23. oktobra spriedumu lietā C-109/02 *Komisija/Vācija*, *Recueil*, I-12691. lpp., 20. punkts).

25 Kā tas izriet no šīs judikatūras, kā arī no Tiesas 1999. gada 7. septembra sprieduma lietā C-216/97 *Gregg* (*Recueil*, I-4947. lpp., 20. punkts) un iepriekš minētais spriedums lietā *Fischer*, ražotāja vai pakalpojumu sniedzāja identitātei un juridiskajai formai, kādā tas realizē savas darbības, principā nav nozīmes, lai novērtētu, vai preces vai sniegtie pakalpojumi ir salīdzināmi.

26 Kā enerģētiskā advokāte norādīja savu secinājumu 37. un 38. punktā, lai noteiktu, vai attiecīgās darbības lietā, kurā tika pasludināts *Fischer* spriedums, bija salīdzināmas, Tiesa tikai vērtēja attiecīgo darbību salīdzināmību un neēnā vērē argumentu, ka azartspēles varētu diferencēt nodokļu neitralitātes principa kontekstā tikai tādā, ka tās tiek organizētas licencētos publiskos kazino vai arī tās organizē licencētie publiskie kazino.

27 Tādējādi *Fischer* sprieduma 31. punktā Tiesa nosprieda, ka Sestās direktivas 13. panta B daļas f) apakšpunkts iestājas pret to, ka daļēji bīstams apliek ar PVN azartspēli, kas nelikumīgi organizēta ārpus licencēta publiska kazino, ja šāda licencētais publiskais kazino organizēta spēle ir

atbrīvota no šīs nodokļa.

28 Tā kā azartspēļu organizācija identitātei nav nozīmes, lai noteiktu, vai šīs spēles nelikumīga organizāšana būtu jāuzskata par konkurējošu ar likumīgu šīs spēles organizāšanu, tad tai nav nozīmes arī *a fortiori* gadījumos, kad jānosaka, vai divas likumīgi ekspluatētas spēles vai spēļu automāti būtu jāuzskata par savstarpēji konkurējošiem.

29 No tā izriet, ka, realizējot savu kompetenci saskaņā ar Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunktu, t.i., kompetenci noteikt nosacījumus un ierobežojumus, saskaņā ar kuriem azartspēļu un spēļu automātu organizāšana tiek atbrīvota no PVN, ko nosaka šī norma, dalībvalstis nevar juridiski korekti padarīt šīs atbrīvojuma no nodokļa piešķiršanu atkarīgu no konkrēto spēļu vai automātu ekspluatācijas identitātes.

30 Ēmot vērā šos apsvērumus, uz pirmo lietā C-453/02 uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunkts iestājas pret tādām valsts tiesību aktiem, kuri noteic, ka no PVN tiek atbrīvota azartspēļu un spēļu automātu organizāšana, ja tā notiek licencētos publiskos kazino, bet vienlaikus tādā pašā spēļu organizāšana, ko veic citi komersanti, kas nav kazino, netiek atbrīvota no aplikšanas ar nodokli.

Par otro jautājumu lietā C-453/02 un pirmo jautājumu lietā C-462/02

31 Ēmot vērā atbildi uz pirmo jautājumu lietā C-453/02, nav jāatbild uz otro jautājumu šajā lietā un pirmo jautājumu lietā C-462/02.

Par trešo jautājumu lietā C-453/02 un par otro jautājumu lietā C-462/02

32 Ar šiem jautājumiem iesniedzātāja pārbūvējamā vārdi uzzināt, vai Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunktam ir tieša iedarbība tādā ziņā, ka azartspēļu vai spēļu automātu organizācija var uz to atsaukties valsts tiesībās, lai nepieļautu tādām valsts tiesību normu piemērošanu, kas nav saderīgas ar šo noteikumu.

33 Šajā ziņā ir jāatgādina – ja direktīvas normas šādi bez nosacījumiem un pietiekoši precīzas un ja paredz tajā termiņus nav veikti ieviešanas pasākumi, privātpersonas var uz šīm tiesību normām atsaukties tiesvedībā pret valsti un tajās paredzētās tiesības ir aizsargājamas (skat. it īpaši Tiesas 1982. gada 19. janvāra spriedumu lietā 8/81 *Becker*, *Recueil*, 53. lpp., 25. punkts, Tiesas 2002. gada 10. septembra spriedumu lietā C-141/00 *Kügler*, *Recueil*, I-6833. lpp., 51. punkts, un 2003. gada 20. maija Tiesas spriedumu lietās C-465/00, C-138/01 un C-139/01 *Österreichischer Rundfunk* u.c., *Recueil*, I-4989. lpp., 98. punkts).

34 Attiecībā tieši uz Sestās direktīvas 13. panta B daļu no judikatūras izriet, ka, lai gan šis noteikums neapšaubāmi piešķir dalībvalstīm rīcības brīvību noteikt piemērošanas nosacījumus dažiem šajā noteikumā paredzētiem atbrīvojumiem no nodokļa, dalībvalsts tādām nodokļu maksātājam, kas var apliecināt, ka viņa nodokļu situācija ietilpst vienā no nodokļa atbrīvojuma kategorijām, tik un tā nevar norādīt uz to, ka šīs valsts nav pieņēmusi attiecīgus noteikumus, lai atvieglotu šīs izņēmuma piemērošanu (iepriekš minētais spriedums lietā *Becker*, 33. punkts).

35 Ir j?piebilst – tas, ka Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as f) apakšpunkts apstiprina dal?bvalstu diskrecion?ro varu, nosakot, ka t?s ir kompetentas noteikt nosac?jumus un ierobe?ojumus azartsp??u atbr?vošanai no nodok?a, neapšaub?šo interpret?ciju. T? k? š?s sp?les princip? ir atbr?votas no PVN, jebkurš šo sp??u organiz?t?js var tieši pamatoties uz šo iz??mumu, ja attiec?g? dal?bvalsts ir nep?rprotami atteikusies no kompetences, ko tai pieš?ir Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as f) apakšpunkts, vai nav izmantojusi šo kompetenci.

36 Ir svar?gi atz?m?t, ka princips, kas attiecas uz gad?jumiem, kuros dal?bvalsts nav izmantojusi Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as f) apakšpunkta pieš?irto kompetenci, ir j?piem?ro *a fortiori* gad?jumos, kuros, realiz?jot šo kompetenci, dal?bvalsts ir pie??musi valsts ties?bu noteikumus, kas nav sader?gi ar šo direkt?vu.

37 No t? izriet, k? ?ener?ladvok?te nor?d?ja savu secin?jumu 72. punkt? – ja t?dos gad?jumos k? pamata liet?s nosac?jumi un ierobe?ojumi, ko dal?bvalsts nosaka attiec?b? uz azartsp??u atbr?vošanu no PVN, ir pretrun? ar nodok?u neitralit?tes principu, š? dal?bvalsts nevar pamatoties uz š?diem nosac?jumiem un ierobe?ojumiem, lai atteiktu š?du sp??u organiz?t?jam atbr?vošanu no nodok?a, ko vi?š var le?it?mi piepras?t saska?? ar Sesto direkt?vu.

38 T?d?j?di atbildei uz trešo jaut?jumu liet? C?453/02 un uz otro jaut?jumu liet? C?462/02 ir j?b?t š?dai – Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as f) apakšpunktam ir tieša iedarb?ba t?d? zi??, ka azartsp??u vai sp??u autom?tu organiz?t?js var atsaukties uz to valsts ties?s, lai nepie?autu t?du valsts ties?bu normu piem?rošanu, kas nav sader?gas ar šo noteikumu.

Par š? sprieduma iedarb?bu laik?

39 Mutv?rdu apsv?rumos V?cijas vald?ba izvirz?ja iesp?ju, ka Tiesa, ja t? uzskat?tu, ka šaj?s liet?s apspriestie valsts ties?bu akti nav sader?gi ar Sesto direkt?vu, var?tu ierobe?ot š? sprieduma iedarb?bu laik?.

40 Lai pamatotu savu pras?bu, š? vald?ba, pirmk?rt, piev?rsa Tiesas uzman?bu negat?v?m finansi?laj?m sek?m, kas izriet?tu no sprieduma, kurš pasludin?tu, ka *UStG* 4. panta 9. punkts nav sader?gs ar Sesto direkt?vu. Otrk?rt, t? nor?d?ja, ka Komisijas r?c?ba p?c Tiesas 1994. gada 5. maija sprieduma liet? C?38/93 *Glawe (Recueil, I?1679. lpp.)* lika V?cijas Federat?vajai Republikai uzskat?t, ka *UStG* 4. panta 9. punkts ir sader?gs ar Sesto direkt?vu.

41 Šaj? zi?? ir j?atg?dina, ka saska?? ar past?v?go judikat?ru Tiesas sniegt? Kopienas ties?bu noteikumu interpret?cija EKL 234. pant? noteikt?s kompetences ietvaros izskaidro un preciz? š? noteikuma j?gu un apjomu, k?d? tas ir j?saprot un j?piem?ro vai k?d? tas b?tu bijis j?saprot un j?piem?ro no t? sp?k? st?šan?s br?ža. No t? izriet, ka šo noteikumu, š?di interpret?tu, var piem?rot un ties?m tas ir j?piem?ro tiesisk?m attiec?b?m, kas rad?s un tika nodibin?tas pirms l?guma sniegt interpret?ciju, ja citos aspektos nosac?jumi par str?da iesniegšanu kompetentaj?s ties?s attiec?b? uz š? noteikuma piem?rošanu ir izpild?ti (skat. it ?paši Tiesas 1995. gada 11. augusta spriedumus apvienotaj?s liet?s no C?367/93 l?dz C?377/93 *Rodders u.c., Recueil, I?2229. lpp., 42. punkts*, un Tiesas 2002. gada 3. oktobra spriedumu liet? C?347/00 *Barreira Pérez, Recueil, I?8191. lpp., 44. punkts*).

42 Tikai iz??muma gad?jumos, piem?rojot visp?r?jo tiesisk?s droš?bas principu, kas ir inherent?s Kopienas ties?bu sist?m?, Tiesa var nolemt ierobe?ot ikvienas personas iesp?jas atsaukties uz interpret?to noteikumu, lai apšaub?tu labtic?gi izveidotas tiesisk?s attiec?bas (skat. it ?paši Tiesas 2000. gada 23. maija spriedumu liet? C?104/98 *Buchner u.c., Recueil, I?3625. lpp., 39. punkts*, un iepriekš min?to spriedumu liet? *Barreira Pérez, 45. punkts*).

43 Attiecībā uz pamata lietām ir jākonstatē, pirmkārt, ka nevar juridiski korekti pamatoties uz Komisijas rīcību pāc iepriekš minētā *Glawe* sprieduma, lai apgalvotu, ka *UStG* 4. panta 9. punktu varētu pamatoti uzskatīt par saderīgu ar Sesto direktīvu. Lieta, kurā tika pasludināts šis spriedums, bija tikai par nodokļa bāzes noteikšanu apgrozījumam, kas radies no spēkā automātiski ekspluatēšanas, un nekādā ziņā neattiecas uz Vācijas tiesību aktos noteikto atšķirīgo attieksmi PVN piemērošanas jomā pret licencētajiem publiskajiem kazino un citiem azartspēļu ekspluatētājiem.

44 Otrkārt, ir svarīgi atgādināt, ka finansiāla rakstura sekas, ko dalībvalstij varētu radīt prejudiciālais nolūmums, nekad pašas par sevi neattaisno šāda nolūmuma iedarbības ierobežošanu laikā (skat. it īpaši iepriekš minētos spriedumus *Rodens* u.c., 48. punkts, un *Buchner* u.c., 41. punkts).

45 Līdz ar to šis sprieduma iedarbība nav jāierobežo laikā.

Par tiesāšanas izdevumiem

46 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šis tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanas izdevumiem. Tiesāšanas izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanas izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) **13. panta B daļas f) apakšpunkts Padomes 1977. gada 17. maija Sestajā direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopējā pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas iestājas pret tādām valsts tiesību aktiem, kuri noteic, ka no PVN tiek atbrīvota azartspēļu un spēļu automātu organizāšana, ja tā notiek licencētos publiskos kazino, bet vienlaikus tādā pašā spēļu organizāšana, ko veic citi komersanti, kas nav kazino, netiek atbrīvota no aplikšanas ar nodokli;**

2) **Sestās direktīvas 77/388/EEK 13. panta B daļas f) apakšpunktam ir tieša iedarbība tādā ziņā, ka azartspēļu vai spēļu automātu organizētājs var atsaukties uz to valsts tiesību aktiem, lai nepieautu tādām valsts tiesību normu piemērošanu, kas nav saderīgas ar šo noteikumu.**

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – vācu.